

MIO
Issortarfimmur 1A
P.O.Box 1290
3900 Nuuk
Greenland
Tel: +299 34 69 40
Mail: mio@mio.gl
www.mio.gl

Tusagassiorfinnut nalunaarut Pressemeddelelse

Ikiaroorartumik atornerluinerup meerartagut aamma eqqortarpai

17-05-2016

Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge 11. maj 2016 KNR-ip radiukkut oqallitsitsinerani Oqalliffimmi peqataavoq. Meeqqat Illersuisuat sullissisut politikerillu Nunatsinni ikiaroorartumik ajornartorsiuteqarneq pillugu isummaminnik saqqummiussueqataanissaminnut periarfissaqartunut kiisalu tamanna pillugu innuttaasut apeqqutaasa akinissaannut peqataavoq.

"Ikiaroorartumik atornerluisoqarnerata sammineqarnera nuannaarutigaa. Ikiaroorartumik atornerluinerup inersimasut kisiisa eqqornagit, meeqqat inuusuttuaqqallu aamma eqqortarpai. Inuusuttuaqqanit inersimasuniillu ilaqutariinni atornerluisoqarnera pillugu oqaluttuarineqartunik arlalinnik tusarnikuuvunga ilisimasaqarpungalu meeqqat allaat 10-12-inik ukiullit ikiaroorartarnerannik", Meeqqat Illersuisuat oqarpoq nangillunilu: "Meeqqat inuusuttuaqqallu ikiaroorartumut stoffinullu allanut illersorneqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqarput, tamanna Meeqqat pillugit Isumaqaatigiisummi artikel 33-mi allaqqavoq".

Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge ikiaroorartumik atornerluinermi pissutaasut tunuliaqutaasut isiginiarneruneqarnissaat pingaaruteqartutut isumaqarfigaa. Ikiaroorarlernermununa suut peqqutaasut? Kingornussat avatangiisillu pillugit oqallinnerup saniatigut atornerluinermi misigissutsinut tunngasut isigineqartariaqarput.

Ikiaroorartup eqqarsartaaseq malussartaatsillu sunnertarpai kiisalu misigisimasanut imaluunniit misigisimasanut sakkortuunut pitsaanngitsunut ersiutinut katsorsaaitut atuussinnaalersarluni. Meeqqat Illersuisuannut MIO-miittumut saaffiginnissutit arlallit tamanna uppersarsarpaat:

"Inuusuttuaranngoriartuaalernermi misigissutsillu assigiinngitsut takkussuutileraangata, angajoqqaanit ikorfartorneqarsinissaq oqaloqateqarnissarlu pingaaruteqarput. Taama pisoqanngippat, inuttut ikorfartorneqannginneq misigineqarsinnaavoq naleqartutullu misiginartarluni. Samungarsuaq nakkaassimagaanni angajoqqaanut saaffiginninnissaq

ajornarnerulersarpoq, avatangiisillu pitsaanngitsut ikiaroorartumik misileraaffiusut atornerluinermillu kinguneqartut peqataaffigineqalersarput” (Inuusuttoq, 17-inik ukiulik).

Ikiaroorartumik pinngitsuuisinnaajunnaarnerup sukkasoorujussuarmik pisinnaanera kiisalu timimut qaratsamullu annertoorujussuarmik ajoqusiisinaanera ilisimaneqarluarneq ajukkajuttarpoq, ingammik meeraalluni imaluunniit inuusuttuaraalluni ikiaroorartumik atuisuugaanni.

Meeqqat Illersuisuata oqallinnerup ikiaroorartumillu atornerluinerup pinaveersaartinnissaata sammineqaannarnissaa neritutigaa, ingammik meeqqanut inuussuaqqanullu tunngatillugu, kiisalu meeqqanut inuusuttuaqqanullu atornerluisunngoreersimasut katsorsatsinnissaannut periarfissat qulakkeerneqarnissaannut tunngatillugu. Pinaveersaartitsinermut katsorsaaneermullu iliutsinik tunngasunik amerlasuunik peqarnera eqqorpoq, kisianni meeqqat inuusuttuaqqallu inersimasut atornerluinerannik eqqorneqartartut sammineqarnissaannik pisariaqartitsineq annertoorujussuuvoq siaruarsimasorujussuullunilu. Tamanna meeqqanut ikiaroorartumik atornerluisunut tunngavoq, kisiannili aamma meeqqat ikiaroorartumik atornerluisunik angajoqqaallit matumani pineqarput. Meeqqat sumiginnarneqarsimasut imaluunniit atornerluinerarmik eqqorneqarsimasut inooqataaneermut akuliutseqqinnissaartik pillugu pisinnaatitaaffeqarput (Meeqqat pillugit Isumaqaatigiisummi artikel 39).

Taassuma saniatigut Meeqqat Illersuisuata ikiaroorartooq, ikiaroorartup kingunerisartagai kiisalu meeqqanik, inuusuttuaqqanik kiisalu inersimasunik katsorsaaneq pillugu paasissutissat uaniittut innersuuppai: www.katsorsaavik.gl aamma www.peqqik.gl.

Hashmisbrug rammer også vores børn

Børnetalsmand Aviâja Egede Lyngø deltog den 11. maj 2016 i KNR radios Oqalliffik debat om hashmisbrug. Børnetalsmanden sad i panel med fagfolk og politikere, der alle havde mulighed for, at bidrage med holdninger omkring hashproblematikken i Grønland samt besvare spørgsmål fra borgere herom.

”Jeg er glad for der bliver sat fokus på hashmisbrug. Misbrug af hash rammer ikke kun voksne, men også børn og unge. Jeg har hørt flere fortællinger fra unge og voksne omkring livet i familier med misbrug og jeg har kendskab til, at børn helt ned til 10-12 års alderen selv ryger hash” udtaler Børnetalsmanden og fortsætter: ”Børn og unge har ret til beskyttelse mod narkotika og andre stoffer, dette står klart i Børnekonventionens artikel 33”.

Børnetalsmand Aviâja Egede Lynge mener det er vigtigt, at man kigger på de bagvedliggende årsager til hashmisbruget. Hvad er årsagerne til at man begynder at ryge hash? Debatten skal, udover arv og miljø, se på det følelsesmæssige aspekt bag misbruget.

Hash påvirker tænkningen og sanserne og kan i mange tilfælde komme til at fungere symptombehandlende på de negative oplevelser eller traumer man går rundt med. Flere henvendelser til Børnetalsmanden ved MIO bevidner om dette:

"Når man er ved at blive teenager og forskellige følelser dukker op, er det vigtigt at man bliver støttet og taler sammen med sine forældre. Hvis ikke det sker, kan man føle, at man ikke bliver støttet som menneske og man føler sig ikke noget værd. Når man kommer så langt ned, bliver det sværere at henvende sig til sine forældre og det kan føre til, at man kommer i dårlige omgivelser, hvor man eksperimenterer med hash, som fører til afhængighed" (Ung, 17 år).

Hvad man ofte ikke er klar over er, at brug af hash hurtigt kan føre til afhængighed og give store negative konsekvenser for både krop og hjerne, dette særligt hvis man bruger hash som barn eller ung.

Børnetalsmanden håber debatten fortsætter og fokuserer på forebyggelse af hash, særligt på børne- og ungeområdet, samt sikre behandlingsmuligheder til børn og unge der allerede er i et misbrug. Det er korrekt at der findes mange initiativer der omhandler forebyggelse og behandling, men behovet for fokus på de børn og unge der rammes af voksnes misbrug, er stort og omfattende. Dette gælder både for børn der selv misbruger hash, men også børn af forældre der misbruger hash. Alle børn der har været udsat for forsømmelse eller misbrug har ret til resocialisering (Børnekonventionen, artikel 39).

Børnetalsmanden desuden til, at man læser mere om hash, konsekvenserne af hash og misbrugsbehandling til børn og unge samt voksne på www.katsorsaavik.gl og på www.peqqik.gl.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Aviâja Egede Lynge

[Navn 2]

Toqq/direkte 531274

[E-mail]